

ΤΟΥ **Νίκου Μπογιόπουλου**

Σαν σήμερα, πριν από ακριβώς 145 χρόνια, στις **22 Απρίλη 1870**, γεννήθηκε ο **Λένιν**. Ο ηγέτης της πρώτης νικηφόρας σοσιαλιστικής επανάστασης στον κόσμο.

«Εμείς αρχίσαμε... ο πάγος έσπασε... ο δρόμος χάραχτηκε...»! Έτσι περιέγραφε ο ίδιος ο Λένιν, με το μεγαλείο της σεμνότητάς του, το μέτρο της δικής του συμβολής στο κοσμοϊστορικό αυτό γεγονός.

Πολλά χρόνια αργότερα κάποιος που δύσκολα θα μπορούσε να κολλήσει επάνω του η κατηγορία ότι πάσχει από μαρξιστικούς και λενινιστικούς «δογματισμούς», έγραψε:

«Αν ο Μαρξ και ο Λένιν ήταν σήμερα ζωντανοί, θα ήταν βασικοί διεκδικητές του βραβείου Νόμπελ για την οικονομία. Ο Μαρξ προέβλεψε την προϊούσα εξαθλίωση των εργαζομένων και ο Λένιν προείδε την υποταγή της υλικής παραγωγής στη συσσώρευση κερδών του χρηματοπιστωτικού κεφαλαίου. Οι προβλέψεις τους είναι κατά πολύ ανώτερες από τα "οικονομικά μοντέλα" που σήμερα βραβεύονται με Νόμπελ και από τις προβλέψεις των κεντρικών τραπεζιτών, των υπουργών Οικονομικών και των νομπελιστών οικονομολόγων...».

Τα παραπάνω λόγια δεν προέρχονται από κάποιον υπουργό οικονομικών του πάλαι ποτέ «Συμφώνου της Βαρσοβίας». Προέρχονται από έναν υπουργό οικονομικών του... Ρόναλντ Ρήγκαν! Τον **Πολ Κρεγκ Ρόμπερτς**.

Η **τοποθέτηση** του Ρόμπερτς, που έγινε μόλις πριν από 4 χρόνια και ήταν και η απάντησή του στις διάφορες αστείες θεωρίες που αναπτύσσονταν εκείνη την περίοδο για τον χαρακτήρα της παγκόσμιας καπιταλιστικής κρίσης, γεννά ένα ερώτημα: **Τι θα έκανε, άραγε, σήμερα ο Λένιν;**

Πώς θα απαντούσε σε ζητήματα που ταλανίζουν την παγκόσμια οικονομία - και την Ελλάδα;

Πώς θα απαντούσε πολιτικά (γιατί τι άλλο είναι η πολιτική παρά συμπυκνωμένη οικονομία;) στο ζήτημα, για παράδειγμα, του δημόσιου χρέους; Πώς θα είχε σταθεί απέναντι στην συνακόλουθη χρεοτρομοκρατία που έχει μετατραπεί σε εργαλείο για επιβολή κάθε είδους βαρβαρότητας εναντίον του ελληνικού λαού τα τελευταία χρόνια;

Πώς θα το έκανε ο Λένιν, λοιπόν;

Κατ' αρχάς ο Λένιν ήταν ο άνθρωπος που με διεξοδικό τρόπο προσδιόρισε αυτό που ζούμε (και) σήμερα: Δηλαδή τον ζυγό του «**αποικιακού**» και «**τοκογλυφικού ιμπεριαλισμού**». Έγραφε:

*«Ο ιμπεριαλισμός ή η κυριαρχία του χρηματιστικού κεφαλαίου είναι η ανώτατη εκείνη βαθμίδα καπιταλισμού όπου ο χωρισμός αυτός παίρνει πελώριες διαστάσεις. Η υπεροχή του χρηματιστικού κεφαλαίου πάνω σε όλες τις υπόλοιπες μορφές κεφαλαίου σημαίνει κυρίαρχη θέση του εισοδηματία και της χρηματιστικής ολιγαρχίας, σημαίνει **ξεχώρισμα μερικών κρατών που κατέχουν τη χρηματιστική δύναμη, απ' όλα τα υπόλοιπα**».*

Ο Λένιν, επομένως, που δεν ενδιαφερόταν και πολύ αν θα έπαιρνε το... Νόμπελ, αντιλαμβανόταν ότι το θέμα του χρέους, η μετατροπή κάποιων σε μόνιμους πιστωτές και άλλων σε μόνιμους οφειλέτες, δεν είναι ένα «στενά» οικονομικό, αλλά ένα πολιτικό, ένα ταξικό, τελικά, πρόβλημα.

Αυτός είναι και ο λόγος που - πριν από την Επανάσταση - τόνιζε:

«"Δημόσια χρέη"! Η εργατική τάξη ξέρει ότι τα χρέη αυτά δεν είναι δικά της και όταν πάρει την εξουσία θα αναθέσει την εξόφλησή τους σε εκείνους που τα έκαναν».

Ο Λένιν, όμως, αυτά που έλεγε τα εννοούσε κιόλας. Έτσι, συνεπής στις προεπαναστατικές του τοποθετήσεις, μετά από την Επανάσταση, και συγκεκριμένα μόλις λίγες εβδομάδες μετά την Επανάσταση είχε ήδη υπογράψει (στις 9 Γενάρη 1918) το **Διάταγμα Ακύρωσης όλων των Εσωτερικών και Εξωτερικών Δανείων** που είχε υπογράψει η τσαρική και η προηγούμενη αστική κυβέρνηση.

Ο Λένιν, με απλά λόγια, **αρνήθηκε να πληρώνει** εγχώριους και ξένους κλέφτες, ληστές, κερδοσκόπους και τοκογλύφους. Και εν ολίγοις, εκείνο που τους είπε ήταν ότι αν θεωρούσαν πως είχαν λαμβάνειν να πήγαιναν να τα πάρουν από εκείνους που τα είχαν ξεκοκαλίσει και όχι από το ρώσικο λαό.

Στη συνέχεια, παρακολουθώντας τις διεθνείς εξελίξεις, κάπου - κάπου ειρωνευόταν τους ιμπεριαλιστές όταν εκείνοι απειλούσαν τους Μπολσεβίκους επειδή αρνήθηκαν να αναγνωρίσουν τα χρέη της προεπαναστατικής Ρωσίας προς διεθνείς κερδοσκόπους και τοκογλύφους.

Σε αυτό το πνεύμα καλούσε περιπαιχτικά το συνέδριο της Κομμουνιστικής Διεθνούς να στείλει ευχαριστήριο τηλεγράφημα στον Βρετανό οικονομολόγο, τον Κέυνς. Αφορμή ήταν το γεγονός ότι ο **Κέυνς**, βλέποντας ότι λόγω των χρεών ο καπιταλισμός μετά την ειρήνη των Βερσαλλιών τραβούσε προς την χρεοκοπία, τασσόταν υπέρ της μη αποπληρωμής των χρεών και καλούσε τα καπιταλιστικά κράτη να ακυρώσουν και να διαγράψουν τα δημόσια χρέη που είχαν διογκωθεί λόγω του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου.

Ο Λένιν, στην εισήγησή του προς το συνέδριο, σχολίαζε:

«Εμάς, όμως, όπως ξέρετε αυτά τα χρέη δεν μας ανησυχούν, γιατί εμείς λιγάκι νωρίτερα από την εμφάνιση του βιβλίου του Κέυνς, ακολουθήσαμε τη θαυμάσια συμβουλή του: ακυρώσαμε όλα τα χρέη».

Προκαλώντας, δε, τα τρανταχτά γέλια και τα θυελλώδη χειροκροτήματα των συνέδρων, πρόσθετε:

«Νομίζω πως θα έπρεπε εξ ονόματος του συνεδρίου της Κομμουνιστικής Διεθνούς να στείλουμε ένα ευχαριστήριο σ' αυτούς τους οικονομολόγους - προπαγανδιστές υπέρ του μπολσεβικισμού».

Ο Λένιν γνώριζε ότι η εν λόγω ασθένεια του καπιταλισμού, η ασθένεια της υπερχρέωσης, είναι τόσο παλιά και τόσο ανίατη που η γιατρεία της δεν θα επερχόταν με επικλήσεις, όπως αυτές του Κέυνς και άλλων αστών οικονομολόγων, στη «γενναιοψυχία» των πιστωτών.

Οι τοκογλύφοι δεν θα έκαναν ποτέ το «χατίρι» των λαών ώστε να δεχτούν ακύρωση των χρεών τους. Για τούτο ο Λένιν πρότεινε στους λαούς την πολιτική λύση του θέματος:

«Στο σημείο αυτό - έλεγε - δεν συμφωνούν οι απόψεις μας με τον Κέυνς» και πρόσθετε: «Νομίζουμε πως για την ακύρωση των χρεών θα αναγκαστούν να περιμένουν κάτι άλλο και να δουλέψουν (σσ: οι λαοί) σε κάποια άλλη κατεύθυνση, χωρίς να υπολογίζουν στη "γενναιοψυχία" των κυρίων καπιταλιστών».

Αυτή ήταν η πολιτική των Μπολσεβίκων απέναντι στα χρέη τα οποία ξένοι και ντόπιοι

τοκογλύφοι είχαν φορτώσει στις πλάτες του ρωσικού λαού.

Όμως, οι Μπολσεβίκοι, επειδή ακριβώς ήταν κομμουνιστές, δηλαδή και **πατριώτες και διεθνιστές**, την ώρα που οι πολιτικοί προπάτορες του ελληνικού αστικού πολιτικού κόσμου έστελναν στρατό εναντίον τους, εκείνοι, όσον αφορά την Ελλάδα και τον ελληνικό λαό, να τι έκαναν:

«Ένα άλλο οικονομικό μέτρο της σοβιετικής κυβέρνησης στον εξωτερικό τομέα ήταν η **παραίτησή της από το Διεθνή Οικονομικό Έλεγχο (ΔΟΕ)**, που επέβαλαν το 1897, μετά τον ελληνοτουρκικό πόλεμο, οι Μεγάλες Δυνάμεις στην Ελλάδα (...) από την Οχτωβριανή Επανάσταση η Ελλάδα απεκόμισε οικονομικά οφέλη. Η νεαρή Σοβιετική Δημοκρατία, με απόφαση του Δεύτερου Συνεδρίου των Σοβιέτ, **απάλλαξε την Ελλάδα από το χρέος που όφειλε στη Ρωσία** και ανερχόταν στα 100 εκατομμύρια χρυσά γαλλικά φράγκα. Ακόμα, η σοβιετική κυβέρνηση **παραιτήθηκε από τα δικαιώματά της** στο Άγιο Όρος, καθώς και **από τις ιδιοκτησίες του τσαρικού κράτους** σε διάφορα ευαγή ιδρύματα στην Ελλάδα (ρώσικο νοσοκομείο στον Πειραιά, το σημερινό Τζάνειο) κλπ.».

Έτσι αντιμετώπισαν, λοιπόν, ο Λένιν και οι Μπολσεβίκοι τα θέματα του χρέους. Κάλεσαν το λαό και πρωτοστάτησαν ώστε να εγκαθιδρύσει την δική του εξουσία. Και ήταν αυτή η εξουσία που έστειλε, όπως το έλεγε ο Λένιν, το λογαριασμό των χρεών σε εκείνους που τα έκαναν!

Ήταν ακριβώς αυτή η συνέπεια λόγων και πράξεων που κατέστησαν το όνομα του Λένιν παγκόσμιο σύμβολο. Ήταν η επιστημονική του διαύγεια με την οποία ανέπτυξε και συγκεκριμενοποίησε παραπέρα όλα τα συστατικά μέρη του μαρξισμού – **τη φιλοσοφία, την πολιτική οικονομία και τον επιστημονικό κομμουνισμό** – και ήταν φυσικά ο μεγαλοφυής από μέρους του μετασχηματισμός της πολιτικής επιστήμης σε πολιτική δράση, που εξηγούν γιατί ο Λένιν μαζί με τον Μαρξ και τον Ένγκελς δίκαια θεωρείται ένας από τους τρεις θεμελιωτές της κομμουνιστικής κοσμοθεωρίας.

Μια κοσμοθεωρία που, όπως έλεγε, δεν είναι δόγμα αλλά εργαλείο για δράση, καθώς αναβλύζει μέσα από το θησαυροφυλάκιο όλων των ανθρώπινων επιτευγμάτων, χωρίς αποκλεισμούς και χωρίς παρωπίδες.

Αυτός ήταν και ο λόγος που ο Λένιν, «αλλεργικός» με τα τσιτάτα και τις ανόητες

«ορμήνιες», απευθυνόταν στους νέους – κι ας το κρατήσουμε στη σημερινή επέτειο της γέννησής του – έτσι:

«Θα ήταν λάθος να νομίζετε ότι είναι αρκετό να αφομοιώσετε τα κομμουνιστικά συνθήματα, τα συμπεράσματα της κομμουνιστικής επιστήμης και δεν χρειάζεται να αφομοιώσετε το σύνολο των γνώσεων, που επακόλουθό τους είναι ο ίδιος ο κομμουνισμός. **Ο μαρξισμός είναι παράδειγμα που δείχνει πώς βγήκε ο κομμουνισμός από το σύνολο των ανθρώπινων γνώσεων**».

Δημοσιεύθηκε στο ενίκος την Τετάρτη 22 Απριλίου 2015